

Nepoznati se dopisni ne tiskaju.
Preposlani se pismi, oglašati ih
nastaku po obitacem cinciju ilj po
dopravniku. Isto tako je za priloz.
Novel se žalju poštarskom na-
putnicom (asagno postale) na
administraciju "Naše Sloga". Ime,
pratine i najbliži poštni valja
tečno oružati.

Koncu list nedodje na vremenu,
niti to javi odpravnici u obve-
renim pismima, s kemi se ne po-
plaže poštarske, ako se izvane napisle:
"Beklajmacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Stogom razini male stvari, a zasegla sve pakvarit. Nar. posl.

Poziv na predplatu.

Pošto je nastao početak dru-
gog tečaja godine, pozivljemo ovim
sve naše čitatelje, koji se nisu za-
tijeli godinu predplatili, da čim prije
predplatu ponoviti izvole.

Upozorujemo napose one čitatelje, koji nam nisu za ovu godinu jošte
ništa poslali, da nam predplatu bez-
odvlakno pripošalju. One pak, koji
nam duguju i više, nego li za jednu
godinu predplatu, sjećamo na njihovu
svetu dužnost napram našem listu.

Ovim stavljamo u obče svakomu
na sreću, koji nam štogod duguje, da
nam dog što prije pripošalju, da nebu-
demo prisiljeni poduzeti strožije mјere
i da budemo uzmogli i mi svim našim
dužnostim zadovoljiti.

Komu je do toga stalo, da se
uzdrži ovaj jedini list za istarske Hr-
vate, mora mu priteći u pomoć mate-
rialnim i moralnim sredstvima.

U Trstu, 25. junija 1896.

Uprava „Naše Sloga“.

Klevete i grožnje.

Dne 21. prošloga mjeseca obdr-
zavalo je talijansko političko društvo
za Istru svoju redovitu godišnjku skup-
štinu u Malom Selu na otoku Lošinju.

Posebnim parohodom sakupili su
istarski talijanski kolovodje od Trsta
pak do Lošinja u našim primorskim gra-
đicim mužku i žensku četicu svojih
pristaša, koji su išli u potalijaneno
Malo Selo, da mu izkažu zahvalu i
počast, sto drži visoko zastavu talijan-
stva na kvarnerskih otocih.

Nas zanimaju vrlo malo svečani
doček, obilate gostobe i sjajni plesovi,
priredjeni u Malom Selu gostovom na
čest, al nas zanima tim većma sama
skupština političkoga društva, osobito
pako nagovor predsjednika doktora
Veniera i čitani govor zemaljskog
i državnog zastupnika dra. Bartoli-a.

Jedan i drugi oboriše se svom

žestinom na istarske Slavene, osobito na
naše pravake, koji da se doklatiše izvana
u Istru i kojim se je posređilo neuko-
pučanstvo zaslijepiti i zavarati.

Malena ali odvažna četica tih tu-
djinača — kažu Venier i Bartoli —
raztrovala je sav javni život, pa-
remetiv dosadašnji red i poređak u
pokrajini.

Tu četicu odvažnih varalica po-
dipire svećenstvo, učiteljstvo i vladini
činovnici. Ona prodriće rat proti bog-
tašem, obećuje neukom i zavedenom
pučanstvu zlatna brda i doline, odust-
od poreza i odiranje talijanskih po-
srednika. U borbi služi se nasiljem,
brutalnošću i navalama.

Dok nebjijaše u Istri tih došljaka,
vladao je tuj mir i red; Talijani su
bezbrizno prisiljali na izključivost talij-
anstva pokrajine, dočim je sada za-
vladao svuda nemir i nered, a čistoču
talijanstva Istre stavljaju ti smutljiveci
u dvojbu.

Talijani Istre nisu niti sanjali, da
bi mogao u Istri zavladati socijalizam,
što ga danas propoveda svećenstvo i
koj djejstvuje pogubno na bezsvištu
svjetinu.

Kad je ta smradna slavenska bu-
jica počela na talijanstvo prežestoko
navajnjivati i pošto se uvjerile Talijani
Istre, da e. kr. vlast podupire i po-
spješuje najveće slavenske težnje u
Istri, probudila se uspavanja talijanska
svjet, čemu su nam dokazom glaso-
vite demonstracije u Piranu i drugud
proti dvojezičnim tabelam, i što nam
pokazuje odlučeno postupanje talijanskih
saborskih većine za poslednjih zasje-
danja proti slavenskoj manjini i proti
e. kr. vlasti.

Radi toga mislio se, da će se
e. kr. vlast kod poslednjih občenitih
izbora za zemaljski sabor protiviti Ta-
lijanom i podupreti Slavenom, i da će
izaći Talijani iz izborne borbe pro-
djeni, ali od svega toga nebjijaši ništa.

Odlučnost talijanske stranke, iz-
kazana proti dvojezičnim napisom i

proti porotničkim listinam, kano i hva-
levredna bezobzirnost saborske većine
mora i nadalje trajati.

Pripreze za buduće izborne borbe
moraju sastojati i u tom, da se iz-
gradova upliva na vanjsćinu. Među
seosko pučanstvo valja zalaziti, ovo
podučiti i pokazati mu njegove var-
alice i smutljivece.

Kod poslednjih državnih izbora
posređuju se tim došljakom izabrati
dvojicu svojih u državni sabor i to
pomoću biskupskih kurijah u Krku i
Trstu i uslijed javnih nasijava, izazivanja,
ošteta tudićem imetka i pomoću e. kr.
činovnika.

Kod predstojećih državnih izbora
neamije se to više dogoditi. Pod svaku
cenu moreju Talijani Slavenom oteti
izborni kotar za izvanjsku obćinu u
zapadnoj Istri. Isto tako moraju Tali-
jani predobiti i peto zastupničko mje-
sto, stvoreno promjenom izbornoga reda.

Jednak broj slavenskih i talijan-
skih zastupnika nesmisle više u Beč
jer se tamo glasovi broje, a po broju
zastupnika diele odlučujući krugovi i
narodnosti naše pokrajine.

Istra mora poslati u Beč barem
četiri talijanska zastupnika, a budu li
Talijani odlučni, radini i požrtvovni,
poslati će svu petoricu svojih. —

Ovo je u kratko sadržaj izvie-
štaja spomenute dvojice prvaka talijan-
ske stranke u Istri.

Za danas ne dopušta nam ni pro-
stor lista ni vrieme, da stzbijemo do-
stojno bezzaramne klevete i drzovite
osvade talijanskih kolovođa Istre, a što
se tiče njihovih težnja i grožnja za
buduće izbore, to prepunčamo našim
narodnim prvakom i našemu politič-
kom društvu, koje se sastaje u ne-
djelju na glavnoj skupšćini, gdje bi
se imalo trizno i ozbiljno dogovoriti,
što nam valja poduzeti, da se pohlepne
osnove talijanske gospode Istre ne-
oživotvore.

Dopisi.

Iz Lovrana pišu nam 1. t. mj. Još dan,
dva, — pak ćemo biti privrani, da biramo
nove suce i novega podesu. Talijani su već
od meseci poguli po vanjsćine svoje „pa-
ćine“, da obrađuju ljudi, da budu s njimi.
Ali ni to nebi bilo Bog znak kako veliko zlo,
kad bi ti ljudi prez doši i sruh hodili okolo
s istinom. Ma je, znaju oni, da je istina!
Nebi čovek veroval, kakove laži ti ljudi seju
među pak, samo da ga namame, prestraže i
prevaru. Oni znaju, da je našega kmeta labko
prevarit, zač je brižan još neuk i zapučen, a
krivi su tome najviše Talijani, ki mu ne daju
škole, da se va svojem materinskom zajike
vadi. Talijani i oni, ki a njimi drže, varaju
pak, da ako budu votili sa našim ljudi, da
te valje spast pod Hrvatsku, da te morat plaćat
vela plaćila, da te morat plaćat na
svoju glavu, na ženu, na decu, na kokši i
vadi, da ja znam na ča još. Još govore, da ki bude
držav i nam, s pravimi Slavinci, da neće već
bit pod našem cesarom i ste takove be-
dastvo. Ča ni tu na mesto ona : Reci mi, da
ti ne rečem. Talijani bi oteli na našu ramena
da sprati ono, ča njih tišći. Razumenne čo-
veku ni treba povedati, kako su Slavinci iz
Istra, Hrvatske i Dalmacije vavek luhili na-
šega prevestlega kralja Franju Josipa i vero
njemu silozli. A Talijani? Se spamećujete, ča
je storil Taljan-Oberdank va Trste? Otel je
ubit našega kralja. Oberdanka su chiši i sti-
vili na sobi, ma Talijani su na letnicu
njegove smrti vavek bitali bombe i petarde
a njega su spoštovali i spoštuju i dama još
kako jednega svetca, ki je umrl za „patrju“
to se za „patrju“ Taliju, i ti ljudi
stavili bi mu najlepši „monument“ na najlep-
šem mestu u Trstu, samo kad bi smeli. Kada
su Talijani po repe dobili va Afrike, talijanski
repräsentanti va Trste su oteli storit
neć, ča njim je podešta kuko podešta za-
branil. Ni mesec ne pasa, aki ni ka Ta-
lijan zaprt, zač vapije : Avita Talija!
Avita re Umbro! To se dogaja va Trste,
Piran, Parence, Rovinje i va drugih nekoh
mesteh Istre. A naši lovrenaci Talijani izazu
ča s teme ljudi? I kako! Poslušajte. Neko-
liko Lovranac, ki su svoj materinski zajik pod
nogi hitili, storili su nekakvo : Legen nazio-
nale. S njimi su se složili neki Talijani iz
Italije, ki orde bivaju. Dunke, naši Lovranci
složili su se s tudjinci, s talijanskemi „su-
đili“, da morat bolje pod nogi hitat nebezgeda
Slavincu. — A vidite, do česa smo prisli!
Sin nekega ovodnjega „ringnjega“ rekao je, da
on ne gre k maši za našega cesara, ma da
bi bila maša za talijanskoga kralja Umberto,
da bi valje šal. Sada vidite mat, ki dela
proti našemu kraljestvu, mi Slavinci ale Ta-

čovjek, pun straha božjega, zdrav kao
riba, krepak, radin kao mrav, Štedan ili
šparan, a sada jeste li ga vidjeli?

Jakov : Motrio sam ga dobro.

Andre : Omršivo je kao bakalar, one kr-
tote oči su mu zacrvenile kao krvljiv
oblite, iz nosa mu curi smrad od tabaka, u
ušesima ima toliko blata i gojaja, da bi
mogao bašeljak rusti. Kada govori, se za-
blene, govori bez smisla, jednom besjeđom
kao čovjek, koji nije na zdravoj pameti.
Evo poslije prokletog pijanstva . . .

Jakov : Po, „boškice“ vi znate lično opisati
pijanca.

Andre : O dragi Jakove — da znate, ka-
kova je bila njegova kruča jedanput na
glasu radi blagostanja i poštovanja. Nije
došao ni pop ni fratar, da se nije tamo
navratio. I bogat i siromah našao je pod
onim krovom ono, što mu srce željelo; u
jutro su svi skupi molili, u večer isto
tako, a sada? — Sada se proklinje, čuo-
se same psovke, kuranja i druge grde
riči. Vidite prokleti pijanstvo kamo ga
dopoljalo!

(Lepi, čauš, pak zore krmara Migala).

Migalo : Bi ta sam. Vam još grlo suho?
Pište takova vina, u našoj ruci, ga nećete
naci boljega, pak tako cieno, šta ne?

Andre : Nemao se hvaliti, kad nije treba.
Donesi još jedan litar.

(Migalo odlazi).

Jakov (smije se) : Ala čodao! Cielu pro-
diku ste izispino protiv pijanca Levica,
a vidi . . . vidi . . . samo da i vi na
onu nogu ne šepate eb? Prijave jedan litar,
a sada opet jedan litar, a staviti pod bok
jedan litar, dosta je i najvećemu junaku.

Andre : Vi možite! Danas da
možda će proći leto dana, a da neću
vidjeti toga Migala. Upravo čutim potrebu.
Nesto me grize u trbušu, pak mislim oru
grizištu će dobra kapljica odprijalnuti. (Da-
laza druga deka kneta, za njima Migalo.
Pra da kneta pozdrave sa, „dobra
jutro“, zove litru vina, to se sjednu na
drugi kraj stola te se potlih medju
sobom razgovaraju. Migalo im donosi
litar).

Jakov (nastavi) : Bi ga Bog i zlo što ga
bolesti neunajka na svjetli. Da biste
znali, koliko ja trpm na kostobolji. Kad
je kisovito vrieme, svija mi i stružu po
kostihi, te po noći kad god nemogu ni
hipa oka zaklopiti. Koliko sam već liček,
kopio, a to sve na koristi. Nagovaranju
me, da idem u Sv. Stefan, al bome tamo
se nemože s praznim žepom.

Imat (s druge strane) : E prijatelju moj,

PODLISTAK.

Pijanac

(Iz života istranskog a)

Napisao A. K. Istrani.

(Nastavak)

IX. ČIN.

Pričor prvi.

(Krmna Migalova. Stol. Za stolom na klupi sjede Andre i Jakov, kmeti i piju vino. Kasnije drugi kmeti i Štor Menegi i Levic.)

Andre (težičke po kucnuvši) : Zdravo Jakove — i k letu, pa u zdravlju, koko i danas! Bilo sretno od Boga i sv. Antonia.

Jakov : Upravo sam bio potreban, danas — vidite po ovoj vrucini — doći do vas, pa toliko govoriti prije, nego sam vas osvjeđio, da sam vašeg "Pirihu" dobro platio.

Andre : E dragi vi — prodat jednoga vola i to takova, kakav je "Pirih" — nije stvar tako luhka. Pitajte moje seljane — sigurno će vam reći, da je luhko blago, mlado i zdravo . . .

Jakov : Usam se, da se nisam prevario.

Htjeo sam kupiti vola od Lerića, al ga drži predrago.

Andre : Od Lerića? Bože mili, ta nisu prošla tri mjeseca, da je proda dve lijepe glave! —

Jakov : Reku mi je, da potrebujem za neke pravde sa njegovim susjedom Pravičem. Pridodao mi i to, da neće mirovati, dok ne bude sasvim upropastio Praviča, jer da mu ih je previo za zafrađivo.

Andre : Dragi Jakove! Vjerujte mi, da Lević je sve krv. Odkad se dao na pi-
janstvo i na pravdu, nije s njim sreća. Veli, da će upropasti Praviča, al neka pidea, da sam sebe ne upropasti.

Jakov : Omaj je čovjek po mojoj misli na
kiljivom putu.

Andre : O i kako! Ta neima dama, a da se ne valju kao živinče neko po krčmah, leti od odvjetnika, do odvjetnika. U
grdu je po danu i noći. Najljepše imjelje je već posjekao, najljepše prodao. Najljepši pilici, kopun, purani, i ako je kakvo jače, to sve ide za dar budikom, a ukočani moraju više puta i
za velike blagdane biti zadovoljni home i sa subine kruhom i mutnom vodom!

Jakov : Joh manđ — ta kamo će to priti? Andre : Da biste ga bili vidili pred 4 po
prilici godine! Bio vam je Lević pošten

Ilijani. Još ču vam to reč, da je jedan Talijan skrbal da škoda za ovi deli, ki je Talijan "špendala" na Afrike, da bi bila bolje storila, kada bi bila ti soldi dala za Istru pak ju lepo za se predobila. Očuvaj nas Bog od tega. Va Italije bimo baš "frisko" stalno, kado se mora plačati i na sunce, kada svetli, kako da je i sunce talijanski. Talijani od Pirana, Trsta, Parenca i Rovinj oteli bi, da se va crkvah slavinski ne pive ni ne predika. To isto govorijo i naši talijanski Lovranci. Oni govorijo: Dokle se va crkve slavinski čuje, nis nećemo va crekav. Ča bi Kubala rekao, da bi se va Lovrane predikalo talijanski? A vi ljudi moji dragi bi te bili onako od srca plakali, kako ste plakali na veli petak, da bi vam naš g. kapelan bil talijanski predikul? A? Tako ste i vi prevareni i smučeni od Talijani, ale ne? Oni, oni vas gore stavljaju oni! A čejte još ovu. Koliko puti ni otiel mještar odgovarao na organe, kada je redovnik slavinski mašil? A ča će to reć? Kada je bil kraljev god, deca su na organe blela: — Serbi Dio! Neke naše vanjske ženi su moj sobum govorile: Ča to govorite, da — Boga srbi. Žaluži vam je gororit, da je Lovran talijanski. Talijanski govorit zasau na celom Lovrane samo tri, četiri od njih povrh one praveti. Talijani ki biraju poli na već od let, a i ti su svoj zajik već na pol pozabili, zas našim pokom, s ženami i s punicima moraju govoriti naš domaći slavinski zajik. A ča su pok Talijani napekli našemu kmetu školom? Tu bi se mogao ceći foj spisati i još nebi dosti bilo, a da se povede sve škode, ke je talijanska škola stvorila izvanjsku priku. Prijeto je kmetstvo deta, da vam prosteže da je libra. Morda će se i ki nač, ki će vam kako "papagalo" prošteti da god lakhega, ma pitaje ga malo, ako zna, ča je famo napiskano. Ma ni da će ga obesit! Ne zna i ne zna. A ni ni čudo, zač je celo ono vreme, ta je hodil u školu, bil kako Turčin na predike, to će reć, ni razumel ni bele ni crne. Ča nebi takov otrok bil bolje storil, da je ostal doma, "ulmeno" bi bil ča to doma prekoristil. A naša deca lepo ostaju bez znanja, a ki je tomu kriv? Talijan. Dragi moji ljudi, pustite Talijani po bande. On vas mami i mami, vara vas, da vas "rovina". On išće vaša propast, vašu nesreću. Spamatete se, da vaši noći, vaši oci, vaše matere, vaša deca i vi da ste bili i da ste i sada još pravi Slavinci, i sve ono, ča je okolo vas, vaše kuće, države, vrti, bregi, ravnini, seli, sve to nosi ime slavinsko. Talijanskega imena zaludo iščete na naših stranah. Zato, aki ali vribirate one ljude, da te Talijani, i da ova naša starišnica zemlja je talijanska, ča je laž, laž, najveća, najzramotnija je laž, a kum vi hitate pod nogi vaše stareje, vaše oce, vaše matere, vaš zajik — vaš narod, to će reć, vi s nogama gaziće po očem, ča bi vam moralo biti milo, dragi i sreto. Ako vi govorite, da ste Talijani, vi lažete! A recite mi, je istina, da jo laž jedna zločesta stvar, ku redovnik va crekve preporođe, sudsav na vade, a otac va "familije". Tako ne lažite, da ne uređite Boga, sruč, i da ne došla slab izgled vašoj deci. Ne pustite se prevariti od opeh, ki bi oteli, da vam vaš materinski zajik znamu s crekvi, od aude, od školi i od cele ove naše zemlje. Držite i votajte ne za Slavince — prodance i ki govorite, da su Slavinci samo da vas prvo prevarite, nego za prave Slavince, ki te braniti vas i vaš drugi zajik va crekve, va komune, va sude, va dijete, pak i valje pul našega dobrega kralja va Beče.

niste sami da trpite. I mene je reć on grdi „Madron“ svega prekinuo i ja sam tražio ličku, pa ga nemogu još dači protiv tvoj bolesti.
II. Kmet (s druge strane) Evo vam i moje ruke! Kao da mi je na pol usahla. Lani kad sam na livadi kesio sjeno, ujedanput naoblajlo se nebo, počelo šumiti, bliskati i treskati kao „zlodje“. Htjeo sam poteci doma s kosom, al bilo prekasno. Vremenske zateklo na putu, te zatčudi mrem, skloni se ja pod jedan krošnjati briest. Nisam bio ni. „Očo naša“ izmolio a to: brruuuf! Grom udari u briest, a nesto i u mene. Zavalio sam se na tla kao mrtav. Kašnjuje mo digli, al dva mjeseca sam bio na postelji. Ozdravio sam hvala Bogu, al ruka ova mi raujena. Stara „Slaživica“ moja susjeda davala mi neku travu, kada mi je, pak mi rekla, da će me ozdraviti nekom drugom travom, koja još da nije došta narasla.

Andro: Pak mislite vi, da stara „Slaživica“ pozna tu travu, koja još nije rasta. II. Kmet: Bi ti ga malan... o noj govorite, da može više nego drugi ljudi, jer da se je rodila s „belom bareticom“ na glavi, pak toliko puta po noći ide i kuće. Tamo na križiću moli, križa se, maže se i šta ja znam.

Jakov: Samo da ide na Učku bob molatit! Onda čuvajte se je — ona je... Bog nas prekrizi — „štriga“.

Andro: Ljudi moji pustimo to ča.

Neka vas ne straže placiša. Naš dobrski dobar je otac svih nas, on se jednako skrbio za svakoga Austrijanca, on nam je dal zakone, da nas brane od oneh, ki bi oteli sebe obogatiti, a na škodu stromaha. Zato nebojte se vi za placiša, kako plačate vi sada, tako ćete i kasnije plačat, ake budete svoji na svojem; ale ako vam bude Talijan zapovedao, onputa joj si ga vam, bolje bi za vas bilo, da vas ni. Gledajte Dalmasiju. I tamo je našeg puka najviše kao i v Istre, a i tamo kada bi Istre zapovedali su Talijani na nešreću svih pravil Dalmatinaca. Domaci ljudi su onputa zdigli na noge, zeli su Talijanove komune kroz ruk, pak hote danas malo va Dalmaciju, pak ćete svadge čuti, da se reči i blažena ona ura, kad su se „liberali“ od talijanske napasti. Slavinski sada va Dalmaciju zapovedao, a zapovedat će, ako će Bog i va Istre. I Dalmatinici se zovu Hrvati i Slavinci, pak hote i malo pitav, kada su te placiša, a kimi vas straže lovrenski Talijani. — Italije — gladue Italije se straši, a ne našega lepige i milega zajika. Talijan će vam našoditi, Taljan, a ne naš zajik, pak zvali ga vi slavinski ale hrvatski. Taj zajik čuvajte, a posljite k zlodaju ona, ki vam govore, da su Slavinci, a kad tamo, gledajte im pri i glavu kako su im puni „margarita“, kuh zato nose, zad da su talijanska kraljica zove „Margarita“. Gledajte Kastavce, Opattice i Vološćake. Oni, kako pametni ljudi sbrali su ljudi našega zajika, pak su ih morda zato pod Hrvatsku? I Bersecani i Mošćeničani to zbrat avje ljudi, pak te morda za to spast pod Hrvatsku? Te zato na njih past veća placiša? Ljudi

Jur. Nisu bili varavente nikad na pravem sedi, ma od nekoliko vremena baš nor. Jur. A ča bi šli iskat va Beneci? Fr. Da imaju tamo neć svojga od starini. Jur. Morda on merlin, a kem su njim bila vrata zakraćunana. Fr. A; nè lego neko staro sidro.

Različite vesti.

Glavna skupština političkoga društva „Edinstvo“ obdržala će se — rako smo javili već zadnji put — nedjelju dana 5. t. m. Na skupštini pozvani su posebice svih državni i zemaljski zastupnici Istre i Trsta sa okolicom.

Skupština će izvestiti — medju ostalimi — o svom radu i o političkom položaju zemaljski i državni zastupnik g. dr. Matko Lagnica.

Pošto se odbor nuda, da će biti na skupštini mnogobrojno posjećeno, izposlovan je od odbora „Tržaške škole“ njegove prostorne društvene prostorije za obdržavanje skupštine. Početak u 9 sati u jutro.

Imenovanje. Nieg. Veličanstvo cesar i kralj Fran Josip I imenovan je državnik savjetnika g. dr. Eduarda vit. Kindigera, člana vrhovnoga suda u Beču, predsjednikom prizivnoga suda u Trstu. Financijalnim ravnateljem u Trstu bivač imenovan dvorski savjetnik g. dr. Maksa Schuster pl. Bonut (Dosađadić) ravnatelj barun Plenker stupio je u stanje mira.

Vratnu veselicu. Upozorujemo još jednom naše občinstvo na veselicu, koji privreduje u nedjelju dana 5. t. m. posljede podne na vrtu „Al Mondo nuovo“ naše pjevačko društvo uz sudjelovanje tamburaškog zbora i veteranske glazbe. Program veselice jest vrlo bogat i zanimiv. Među zabavom razdobljeti će se zgoditi tombole a na kugljani igrati će se za darove. Ulažnina za osobu 20 novčića, početak u 7 sati.

Istarski Hrvat tajnikom Monsignora Locatellini, auditor kod papinskog nuncijature u Beču. Kako je poznato imenovan bjušne ovih dana papinski nuncij na bečkom dvoru nadbiskup Agliardi kardinalom, kojemu je Nieg. Velič. cesar i kralj Fran Josip I, dne 27. pr. m. predan svečanim načinom kardinalskim klobuk.

Nunciaturom upravlja privremeno dok stigne novi nuncij nadbiskup Talijani, Monsignor Locatelli, koji si je odabrao kao tajnika našega mladoga zemljaka g. Kl. Bonifacija dr. sv. bogoslovija, svećenika krčke biskupije a rođenja u rodoljubnoj Baški.

Iz Riske piše nam prijatelj 1. t. m.: Nakon sedamnaestgodišnjeg odsutka vratio se prekucjer iz Rima i domovinu istarski Hrvat, slikar g. Fran Faccić, rodom iz Omisalja. Čujemo, da čim буде zadovoljito vojničko dužnosti, kojoj se oteo samo, da uzmognemo svršiti svoje nanke, nastaniti će se stalno medju nama. Znamo, da ima silu studija za buduća slike a nadajmo se, da će se dokolice i u svojoj tužnoj Istri učiti predmeta vrednih, da se svatu na platnu pričau.

Blažena sloboda! U nedjelju imala je školsku tobobo družba „Legnano“ i nai u e“ u susjednom Kopru godišnju glavnu skupštinu. Tuji se sakupili odaslanici pojedinih podnadležnic i sve Istre, Gorice, južnog Tirola i Trsta. Grad ih svečano dočekao i pozdravio; bilo je gostobran, glazbe, razsvetljene i slične vjernjacije, koje je izazvao i u vrtu smanjenoj tvrdke „Camus-Manzutto“ iz Umaga. A pošto vredi još nivak staru latinsku poslovicu, da čovjek vinjen i stinu govoriti (in vino veritas), tako se je našlo i u Kopru nakon obilate gostobe odusvojilni patriota, koji su dali oduška svomu istinitom učvrstvu o pravom i nepodeljano domoljublju.

Prijatelj jedan priopovjedao nam je naime, kako je čuo hvataljice se nekog trećanskog čiftu, koji je bio medju skupštinari u Kopru, kako bijaše tamu veoma krasno i kako su vikati, što ih bijase volja, kano n. pr. Viva Garibaldi! Viva l'Italia! Viva Istria italiana! itd. itd.

MI se podpuno slažemo sa mladim čiftom u tom, da je moralo tamo doista krasno biti, kad se je moglo po mljo volji vikati što i kako se je htjelo. Ni ti ga zaista većega ljudskoga dobra nad slobodni zlatnati. Mi ju zavidjamo našim su zemljakom druge naravnosti, koji mogu sad u Kopru sad u Poreču pokazati svemu svetu, kako misle i žute i za čim tko. Ili je možda i u Kopru, kano nedavno u Poreču za „Močen-eva boravka“ — g. kotarski poglavar na lice mjesta prekasno dospio?

Školskim oblastim u Istri na zašnjel Umojeni, priobčujemo nizu objava „Goricka tiskare“ A. Gabrčeka u Gorici: „Da dodju u susret izraženim željama pingotova je „Goricka tiskara“ A. Gabrčeka sve one školske tiskalice, koje se potrebne za škole u pokrajini Istri u smislu novoga školskoga zakona 31. jula 1895. Obrazci su tiskani na čvrstom bijelom papiru u hrvatskom, hrvatsko-slovenskom, odnosno hrvatsko-talijanskom jeziku. — Obrazci su sliedeci: A, B, C, D, E, F, G, H, I, L i M. Na zahtjev šalju se na ogled obrazci za cienikom.“

Ista tiskara imala je zalihi i obrazce za popis birača u novoizabranoj knjizi za carevinsko vijeće, na što se opozorjuje slavna občinska glazvarstva u Istri.

Iz Zadra pišu nam 26. pr. m.: Pravica je pobijedila slijepu stanačku strast. Dica dalmatinska porota rekla je svoj pravoriek — Pajadžić je rečen „York“ može sad promisliti, da se je bolje držati svoje kuće, a ne ići u svjet na trgovinu za glasovi i za revolucion u žepu kano da ide na vojku. Sednica je bila svih dana ponuđena i čestitili Hrvati u zadankih živždulina, koji, su očekivali da de čestitog i postenog Pajadžića barem rječati. „York“ počasno se kao „York“. Pravi hrvatski odpadnik. Alidji odvjetnici dr. Pero Klačić i dr. Filip vit. Wolf osvjetljuju, pročeti onom začinom, kano kad je čovjek siguran, da brani pravednu stvar. Hrvati imaju Kad pukti rješenje — živždulini kao mrtvi. Povukode se u svoja dospila; što će sova pred svjetom? Naš Pajadžić odputovao pravcem veselim sačušćem svih zadarskih Hrvata u hrvatsku Istru u pitomu Bašku. Živio Pajadžić Živila Hrvata!

Čika Jatačan.

Oblje šampanja! U izvješću talijanskih novinama Primorja o zadnjoj glavnoj skupštini talijanskoga političkoga društva, obdržane dne 21. prosinca mjesecu tijato, da je Male-Selo talijanske gostove obilato a „profusion“ pogostilo šampanjem.

Gostoljubivost jest svakako lijepa kriješt, ali samo doček, dok se istu ne neizkrizuje na štetni trecemu. „Il simpatico signor Sabino Vidulich“, načelnik Maloselske občine, može sa svojim istomisljenici i iz svoga žepa goštiti ako sveki svaki dan svoje goste šampanjem, ale kako dodju do toga gradjan, koji nečijahu kod gospodske gostbe, koji neispovjedaju isto političko vjeropovjedanje a njima, a kojih žutje ulaze i gradske, dotične občinsku blagajnu, kako dolaze optužuju omi do tega, da se na imo njihovo i od njihovih žutjiju, nekoga obilato gošt šampanjem.

Gospodin Sabino Vidulich neće valjda utzvrditi, da su svi gradjanji, a još manje svr občinari i svi zadovoljni, najmanje pak oni, koji neimaju za kile palentene muke ili za mjerice ulja.

Ovo naše razmatranje vrijedi samo tada, ako je rečeni šampanjac tekao na račun grada ili občine — kao što pišu talijanski listovi. Nije li toma tako, neka nam se stvar razjasni, a mi ćemo se rado popraviti.

Iz Topolovca — občina Oprtalj — pisan nam 28. junija:

Viest „Nered na istarskih poštah“ objavljen u 24. broju „Naše Sloga“, gdje se govoriti o pištanju sa naslovom: „Sig. N. N. Terviso (Pisino) iznenadila je naše občinare, koji poznavaju gospodina pošte mještira u Oprtalju, kao savjetnog i nepristupačnog činovnika.

Na Topolovcu imana obilatu korespondenciju, na ipak nam se još nije dogodila nijedna netočnost odakdje upravlja poštom sadašnji obiljubljeni i stovani meštjar, ako prem da skoro na svih listovih naslovi slovenski ili hrvatski.

Izračitelj onog pisma više je zaslazio, da se ga ukori nego pošte odpraviti. Ako je već znao zapisati ime pošteno, a mogao je takodje označiti mjesto se: „Terviš“ a ne rabiti onaj umjetni „Terviso“, koji pak mudokom nije u porabi.

Gospoda, koja poznate, pišite krajevna imena hrvatskih pravopisom, pak Vam pisma neće putovati u Italiju. Mislimo, da ste nas razumjeli.

Glavna skupština ženske podružnice družbe „sv. Cirila i Metoda“ u Mihotlih. U nedjelju dana 5. jula, na dan zaštitnika državnog čiftu, koji je bio medju skupštinari u Kopru, kako bijaše tamu veoma krasno i kako su vikati, što ih bijase volja, kano n. pr. Viva Garibaldi! Viva l'Italia! Viva Istria italiana! itd. itd.

Dnevi red: 1. Pozdrav predsjednice. 2. Izvješće tajnice. 3. Izvješće blagajnice. 4. Izbor odbora. Izbor dviju izaslanica na glavnu skupštinu. 6. Slavljeni predlozi.

ODBOR.

Laziliberalne laži. Na zadnjoj skupštini talijanskoga političkoga društva za Istru, obdržanoj predprošle nedjelje

Sviestnim izbornikom voloskog i lošinjskog kotara.

Evalu vam, sokovi,
Proslištive Vaše imę,
Pokazaste, da ste dvi
Dušništan otučine.
Jedni jaki, složni, čvrsti,
Vi ste glas svog opet dali,
Da vas ljudi brane,
Što vas do sad branit znali!

Tim grmnuste otimačem:
— Vi imate svaku silu,
Ali u nas ljubav zarka
Za domaju našu milu.
Vi imate grodu snagu,
A mi sviestno, vedro čelo.
Gonite nas — tå na dorbu
Spravno nam je srce vrelo!
Gonite nas, al za ovu
Milu grudu zemlje svete,
Za hrvatski jezik sladki
Ne plaže nas muke klete.
Bog na nebū svevidivi
On za našu muke znade,
On bijezi naše suze,
On biljezi naše jade!

Eto, tako zagrmnuste
Prekomoru nepozvanu,
I donieste čistu barjak
Na mezevu, na megdanu.
Bog vas a neba blagoslovija,
A vila vam sa oblaka
Kruhi lovri-vencenice slave
Čelo diva i junakā!

Zadar. Rikard Katalinić-Jeretov.

Franina i Jurina

Biš veroval, da bi oteli prij lovrenski Talijani pod Beneci.

Jur. Ca su se znutili?

u Malom Selu, među ostalim potužio se je predsjednik, da se je istarakim talijanom boriti proti Slavenom i . . . proti c. kr. vlasti, koja da brani Slaviju (!!!) Nama ne treba pobijate ove bezobrazne klevete, jer je i djeci u Istri poznato koga brani i zagovara c. kr. vlasta u Primorju, a to znadu svakako najbolje poglavite istarskih Talijana, koji hoće, da lažu i klevetom zavaraju izvanski svjet. Zaista se je morao grohotom nasmitati g. vitez, ako je pročitao gornju klevetu istarskih razumnazanaca.

Iz Baške prilikom rješenja od obtužbe g. Bala Pajalića, Kazprava Pajalić - Martinolić počela je 21. junija, te joj trajala tri dana. Sa napetošću očekivamo vijest iz Zadra, dok smo napokon utorkom poslijepodne dobiti brojavi glas, da je naš starina B. Pajalić rješen od obtužbe. Gruvanje mužara brzo je proneslo tu ugudnu vijest po cijeloj občini. Radnikom na polju protekla je niz lice suza radostnica, kada im je usjajilo pucanje mužara, da je naš obujubljeni starina rješen od obtužbe. Tko da ne proprije od veselja na toj ugudnoj vijesti? Tko ne umije kod nas cijentili i stovati poštene i uzornog starca Pajalića? Ponosimo se, što imamo u svojoj sredini čovjeka, koji može svojim značajem i uzordobrom stupiti pred svakoga, koji zna cijentili valjanog i čeličnog muža. Naše kuce bile su sva tri dana nakicena na rodinimi zastavama i na Ivancu po podne imali sna narodni ples. Četvrtak u jedan sat popodne javilo je pucanje mužara, da se vratio u naš narutac nakon desetdnevne odstavnosti naš obujubljeni bivši načelnik. Dočekali smo ga pred parobrodom, gdje ga možtvo narode pozdravili sa živilo-klici i bratskim rukovanjem. Prosladili, kroz mjesto svega pozdravlja, staro i mlađe veseli se, da se pobjedosno vraća k svojim milinima i dragim kao mučenjak naroda. Dopratismo ga kući, da odpočine od težkog naporu, a mi se vratimo svojim kućama, da proslavimo pobjedu našeg načelnika. Težko i dugo je podnašao naš starina napadaju i klevete naših din-dusmana, ali se danas veselimo, što smo - uzdajući se u Boga i njegovu pravednost - našli pravici u posestrima zemalji.

Novi papinski pisanik (nuncij) u Beču. Imenovanjem dosadašnjeg papinskog nuncijskog u Beču, Msgra. Antonija Agliardi-a, kardinalom, izpravljeno je ova stolica, na kojoj će on samo dotele ostati, dok stigne njegov nasljednik već je imenovan. U istom konzistoriju od ponedjeljka imenovan je papa Msgra. Emanuela Taliani-a, dosadašnjeg uditora rote, nuncijskog u Beču, te ga praeconizirao nadbiskupom. Novi nuncij radio je 18. aprila 1838. u Montegaltu u diecezi askolskoj u Marchi. Prijašnji godina bio je u municijskoj u Parizu i Monaku, sljedile su 18. maja 1838. imenovan uditorom rote (sudcem najvišeg papinskog suda), a kao takav imao je poslu i u kongregaciji za obrede.

Kardinal Agliardi primio je 27. pr. nač. iz ruke Nj. Veličanstva u Beču kardinalski klobuk, te će se do male oprostiti u Beču i vratiti u Rim, a do dozaka nuncija Taliani-a voditi će poslove uditora Locatelli.

Zagrebački "Katolički List" piše o našem biskupu: Presveti gospodin krčki biskup Andrija Marija Šterk imenovan je biskupom tršćansko-koparskim. Ova će viest obradovati za stalno ne samo tršćansku kiskupiju, već i sve Hrvate, koji poznaju novoga tršćanskog biskupa. Dosta je ako samo spomenemo, da je ova viest obradovala tužan Istru tako, kako ju je nekada obradovala kad je tršćanskim biskupom postao nezaboravni Dobrila. Šterk je uzoran biskup i čelični Hrvat, koji nebiti smio nijedan pošteti čovjek. I oni, koji nijesu istih političkih misli i načela, postaju ga i cijene mnogo. Ništa mu na svijetu nije tako mrsko, znao bi katkada reći, kako svećenik, koji radi protiv svoga uverenja — koji treba da bude zrcalo u krijenosti. U biskupiju krčkoj stekao si je Šterk u kratko vrijeme veliku ljubav kod svih vjernika. Sud dolazi u Trst. Njegovo ces. i kr. Apostolsko Veličanstvo naš preimisljiv kralj u sporazumu sa sv. našim Ocem papom Leonom XIII. zadovoljio je i razveselio je ovim imenovanjem sve dobro mistice kršćane katolike u tršćansko-koparskoj biskupiji bez razlike na narodnost. I mi se temu imenovanju radujemo, te s hrvatskim narodom radionicu kličemo novomu biskupu: Dobro nam došao presveti biskupe! Milos te božja jaciala, i blagoslovno djelovaće na vjećnu i vremenu korist toga dijela hrvatskog naroda! Djelovaće tako, kako je nekada djelovaće tvoj predsjasnici Dobrila!

Iz Sv. Martina kod Buzeta piše nam koncem mjeseca junija: Nečrda nikada ne spava. Zašto gospodin Bog pušta, da dodje nešteća na ljudi, ne stoji do nas, da za njega nešteća odgovorimo. To pak možemo reći, da predobi Bog i oda ljudi čovjeku, kada ga Šiblja i kara. — Jne 26. t. m. u prolijetku već u 10 sati u jutro počelo se humerito nebo iz Trsta i Kopra. Štratko, koji je onamo pogledao, zabacio se i uzduhuo: težko onom kraju, gdje se budu one crnobielkaste oblačine izjavile! I doista obujama ona nije htjela da jeoja, već se sve većma blizala krasu i baretkom predjelu. U jedan sat poslije podne pao je na kras, na sv. Martin i Štrped takav pljušak, kada da se nebeske uste otvorile. Nakonovo upravo bila je upravo grozota pogledati, gdje a krasa preko Željeznicu na Počeku, Krbavice i Rumeće budi i bra uz veliki šum silna bujica vode, valjajući sobom puno gruba i krunja objaća. Jao se ga sada njivama, vinogradima i sjenokosama kuda je voda nagla letela. U tim čas vidio je i povrjanu pšenicu i trje, ovise i drugi žito, povrjanu travu, koja je već bila za košnju. Na lijevoj obradjenoj njive je manjala toliko gruba i objaća, da će odnosnim posjednikom nemoguće biti, da ga posvremo odalje uklone. Koliko zidornih ograda je tom zgodnom vodu porušila; na nekib mjestu avu plodnu zemlju sa dva i više metra duboko iskopala i odnula, te tako, gdje su prije bili lepi vrtovi sa voćnjacima i njive sa trajem, žitom, krampirom itd., strdi sađa golo ostriljalo kameje! — Skoro je nemoguće opisati, koliko je u kratko vrijeme spomenuta nepogoda Škude jednini ljudem nanešla. — Da si čitatelj dajbudi nekoliko predstavi moć vode, valja spomenuti, da je kod "Mandat" dvije kuce i dvije štale porušila i većinom ih odnula. Tako velikom žestinom i brzinom je voda nabroplila na kuce A. Merlića i L. Tanovića i odnula ih obkolila, da nisu znali okrenuti, Šta će i kamo da. Da bi ih ova nesreća bila po noći u svu zadesila, niti jedan ne odnese žive glave! — Gospodara kuce A. Merlića je voda, pošto mu je provala u kudu, zgrabilja sa prozora kamo je bloškočio i odnesla ga do 800 koraka daleko. Jadičku se posređio napokon — sam nezna kako — uspeti se na orisoki mješić, na koji je sav mokar, strelja i ranjen čudan i polnjava mrtvo, kako izpod njega voda valja, lomi i ruši. Žena mu i kući ostala sa dvoje malenim djeci u jednom katu. Sve okolo nje i djeci rušilo se i padalo, dok je ona sa djecom molila se Bogu, i sama nezna, kako je spasila sebe i djecu. — Isto tako čudo se Maričiku susjedu I. Tankoviću. Gospodare naime nije bilo onda kod kuće, a žena sa šestom malenim djeci u jedan put vidi, kako je sa svih strana obkoljena kudi vodom. Kad je bujica gorjala dio kuće do prvog poda odnula sa krovom, nepresto drugo, nego da se skloni na maleni shodić, dokle jedino još nije voda dopirala, ali opet kolik strah je spopao tužnu maluku sa šestero djeca, kad je opazila, da iz ledja voda raste i silno drma zatvaračim vratima, koja su vodila iz kuće na hodnic. Nedao Bog da su ova vatra popustila, stalno bi majka sa svom djecom bila zaglavila u onoj pavljavi. Čudo je nerazumljivo, kako su mogla one kmetke, jednostavna vatra odoliti onoj bojici, koja je samo 300 korača nizje razdrila cestu i most! — Obim orim kmetija je bojica tom prigodom uzeo stale i odnesla sobom: nešto ovaca i rogatice marve a iz kuće: postelje, oječa, pokončstro i ono hrane, što su imali. — Oba su sada liseni svega na ovom svetu. Sirote su u pravom značajući riedi.

Sra ova veda za tisuću-dvije koračaja nije razlika se napokon sa grubom i kamenjem po livadama i sjenokosah Šterpedskih. Samo jednocom gospodara da je unisila do 30 i više vozova sjenja. — Nije dosta. Iz onih kobiljih oblika izsjepo se grad i to najveću na Štrped i Černegu i ujedno i u ave. Poci sada onamo, a zanti kako je dan prije sve lijevo kazalo, obliju čovjeka suze. — Škoda, što je nekin, osobito Šterpedjanu učinila voda i tuča, neručuna se na stotinu, već na nemaleni broj tisuća! — Upozorjeno ovim odnosne oblasti, da idu na lice mještaja i da protu kojko prije moguće osobito siromašnjim pomoći, inače im pribit očita pogibelj i zator. Onomo pak trubila od črkara, koji kao debeli tutak klokota po Buzetu, kada je nebo htjelo odnosno kmete radi togu kazniti, jer da uviek drže s Hrvatima, poručujemo ovim, da ni Šterpedjani ni sv. Martinjanji nisu malena djeca, nit su onako blekasti, kako je on. I Šterpedjani i sv. Martinjanji ostati će stalno ono, šta su i do sada bili, nego ovim žehi prispomuti "dogouhom kmetu", da ne budi tako nesmotreno, već neka moli Bogu, da nebude trebao prije smrti uz svu svoju misiju črkariju Šterpedske ili svetomartinske pomoći ili utjeha. Unaprijed pak mu kažu, da oni ga nebi u takvoj velikoj nesreći kušali tako bijutavu i zlobnu tješiti, kako hoće evo, da ih oni na tesi, jer bi se takova načina stramovali.

Za nje bilo bi takvo tješće pravo "barbarstvo ili divljačtvost". Vašim dobrim i rodoljubivim čitateljem pak stavljamo na srce, da ne oklevaju, nego neka priskope u pomorj jadnim poplavljivnikom. Štratko — uveravamo ih — veliko djelo milordja, a nebitno tako pisali, da nije potrebne. Milord primat će stalno sa zahvalnošću obdišni glavarstvo u Buzetu. U to im pomož Bog i dobri ljudi! Iz Tinjančiću piše nam koncem junija: Iz raznih strana naše mije Istra imade dopisa u cijenjenoj "Našoj Slogi" na iz Tinjančiću se davno nitko oglasio nje, da ne bude svjet mislio, da smo sasvim zaspali, namislio sam štrogod javiti. Nisam zakonio pisati ovo par redaka, da ikoga razdražim, već jedinom namislu, da dopisom mogu nešto koristiti i dobra učiniti, te zato bili savjetovao sve i svakoga, da kad piši i napiši što za javnost, nego prije prućito i prosude, da li će to koristiti, i tekao onda neka nakanjeno bude izvedeno i neka javnost ugleda. Čim je žeće i burnjivo bilo navaljivanje protivnika našeg naroda i svega, što je pošteno, kroz cijelu prošu godinu i dobar dio tekuće, tim požrtvovnji morao je biti naš rad, da sazbijemo poštenu načinu divljacke navale.

Ništa dobri i neutraljivi poglavari, kao pravi kričnici i rodoljubi, na sve poruge, poskorke i klevete, demonstracije, zlobna ostavljavanja su se osvetili, ali kako ſu ne poznavamo protivnika, palenjem, sječom lozah, oprobrenjem vrtova, ogovaranjem i zlobnim izazivanjem, do li drugim plemenitim načinom, kako se to dolikuje pravim i dobrim krištanom.

Oni su nastojali, da pospije i uzbude

se veću pobožnost u našem odavna zapuštenom puku. Prva brigva je bila već gosp. župnika, da ponovi izvana i iznutra našu lipu crkvu, a s druge strane občinskog načelnika, da dade popraviti i ponoviti uz crkvu stojeci zvonik. Namisljeno bijaže izvedeno. Crkva bila je lijevo ponovljena i ukrasena, a isto tako zvonik. To je doista naš pak radostna metrija i to ga je na sve veću pobožnost k službi božjoj poticalo.

Uz ponovljenje i ukrasenje crkma božjega, trebalo nam je nešto, naime i skladnja pjevanja u crkvi. Dobri ljudi su uzmastoji i providnost božju htjela je, da smo dobili vrlo dobro utječište.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Dječa, muzika i ženska i obrazli, svom željom brišu su svaku večer u školu, da se nauči skladnja pjevanju. Naš pobožni pak uživa slast slušajući one divne pjesme na čest božju i blaženu Djevice.

Uz nedjeljne pjesme nudi ih je i svaki pojedinačni djeci u jednom katu. Sve okolo nje i djeci rušilo se i padalo, dok je ona sa djecom molila se Bogu, i sama nezna, kako je spasila sebe i djecu. — Isto tako čudo se Maričiku susjedu I. Tankoviću. Gospodare

naime nije bilo onda kod kuće, a žena sa šestom malenim djeci u jedan put vidi, kako je sa svih strana obkoljena kudi vodom. Kad je bujica gorjala dio kuće do prvog poda odnula sa krovom, nepresto drugo, nego da se skloni na maleni shodić, dokle jedino još nije voda dopirala, ali opet kolik strah je spopao tužnu maluku sa šestero djeca, kad je opazila, da iz ledja voda raste i silno drma zatvaračim vratima, koja su vodila iz kuće na hodnic. Nedao Bog da su ova vatra popustila, stalno bi majka sa svom djecom bila zaglavila u onoj pavljavi. Čudo je nerazumljivo, kako su mogla one kmetke, jednostavna vatra odoliti onoj bojici, koja je samo 300 korača nizje razdrila cestu i most! — Obim orim kmetija je bojica tom prigodom uzeo stale i odnesla sobom: nešto ovaca i rogatice marve a iz kuće: postelje, oječa, pokončstro i ono hrane, što su imali. — Oba su sada liseni svega na ovom svetu. Sirote su u pravom značajući riedi.

Srpski marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkvene pjesme.

Ovaj marljiv kao pčela, u pravoj slogi sa gosp. župnikom i g. načelnikom, poteo se traditi, u sv. napor, kojeg imaju podnijeti sa mnogobrojnom djecom u školi, da na većer načinu djeci milorčevne crkven

Iipo „indir“ zač vašem časnikom se mora lahko sve prijeti. Pozdravlja te svoj vimi kumar Ivan.

Meseca od prosinca Iz Zamečka (občina Motovun) piše nam rođeljub g. P. Labinijan da je dne 26. pr. mј. grom ubio kravu kmetova i brata Ivana u Petru Bencu pokojnog Ivana iz Krasica. Govedo bijaš na sreću osjegurano kod banke „Slavije“, koja će nesrećnim kmetovom skudu posteno platiti.

Ovo je nova opomena našim ljudem, kako bi si imali osigurati sve svoje givivo i tegibivo imanje, jer nesreća niti ore niti sije, pak ipak neprastano žanje.

Uspomena iz god. 1866. Dne 24. juna 1896. prošlo je 30 godina od glasovite bitke kod Custoza, gdje se odlikovala hrvatski vojskovođe i hrvatske čete. Među prvincima su se osobito izstaknuli hrvatski generali Maročić, Rodić i Benko, te hrvatske pukovnije nadvojvode Leopolda, koja je prva ušla u Custoza i 12. ulaska pukovnija kralja siccislkoga, s kojom je sadašnji zagrebački sabori zapovjednik, general konjančić baron Bechtolsheim, tadašnji rimtajstor, izveo junakačin, koji mu je donio viteški krt reda Marije Terezije.

Na večer 23. junija 1866. stajala je austrijska vojska i to: pješačka ptičavna divizija pod zapovjedništvom gm. baruna Ruprecht-a kod Pastragu; 5. sbor pod zapovjedništvom gm. baruna Rodića kod Chiave, 7. sbor pod zapovjedništvom fml. baruna Maročića kod S. Massimi, 9. sbor pod zapovjedništvom fml. Hartunga kod Sv. Lucije i konjanička brigada pod zapovjedništvom pukovnika Polza kod utvrde Gisela. Cela austrijska vojska pod vrhovnim zapovjedništvom nadvojvoda Albrechta brojila je 71.824 momaka pješaka, 3536 konjanika i 168 topova, te je namjeravala drugi dan od Verone krenuti prema Minoiu. Za sobom imala je talijanski sbor Cialdinijev od 90.000 momaka i vojsku Viktora Emanuela od 120.000 pješaka, 7200 konjanika i 282 topa pred sobom.

Već u zoru 24. junija posjelo su austrijske čete doznačena im mjesta. Brigada Benko i brigada Weimar sukobila se je oko 8 sati na Monte Oricolu s talijanskim divizijom Stori. Nesto kašnje peti se je sbor također razvio do San Rocca, te podupro navela na 1. talijanski sbor.

Deveti sbor došao se je razbijio kod Betare i Somma campagne, a konjaničke brigade Polz i Bojanović izvoštale su u isto vrieme takove uspjehove, koji su bili odlučni po celiu bitku. Bojanovićeva brigada, u kojoj su se nalazili i hrvatski junaci ulani od 12. pukovnije borila se je kod vrška Carola proti diviziji princa Humberta, te probila lancaversagliju, koji su uznakli do Villafrance. Pukovniku Bojanoviću došao je u pomoć i pukovnik Polz sa svojom brigadom, u kojoj su se nalazili Trani-ulani od 18. pukovnije, te je između Villafrance i Caanove neprijatelj posve potučen, a princ Humbert jednu se je spasio. S njime ujedno susbitu su i divizije Bixio i Govone.

Dok se je to shvalilo na jednoj strani, na drugoj je cela talijanska divizija Cerale napala na brigadu Benkovu kod Monte Oricola, koja nije mogla odbrati zaštitu. Tu se je opet hrvatski konjančić slijajno izkazalo, a naročito rimtajstor baron Bechtolsheim, koji je s tri vođa hrvatskih ulana br. 12. izveo juriš na talijanske brigade Pisa i Forli, te ih tako razpršio, da su stale bježati. Sam general Cerale jedva je umaknuo sružnjak. Od Bechtolsheimove hrabre čete vratile se je samo 17 momaka, od kojih je jedan Hrvat spasio život hrabrom svom rđavi. Naši su opet zaузeli izgubljene pozicije.

U 11 sati prije podne dobio je general Rodić od nadvojvode nalog, da juriša na St. Luciju, što je on i slijedio izveo.

U 3 sata poslije podne dao je zapovjednik VII. sbara FML baron Maročić na vlastitu ruku zapovijed, da se juriša na Custoza, koje prije podne nije mogla zauzeti brigada Scudlerija. Obje Maročićeve brigade Welsersheim i Töpely s pješ. pok. 43., 66., 31., 76. i 7. lovackim bataljunom i 3. carskim lovackim bataljunom uzele na te na jurč Belvedere, a sam Maročić, stojeći razda u prvi redovit, upravljao je sam jurišem, te sjedinivši 40 topova, naveli na Custoza, Monte Torre i Monte della Croce. U 1/5 sati zauzele su čete VII. i V. sbara Custoza. Hrvatskoj pukovniji nadvojvode Leopolda br. 53., koja se je borila u V. sboru kod Sv. Lucije, bilo je sudjeljeno, da prva uđe u Custoza, gdje je našla na hrpe mrtvih tjelesa i množtvo ranjenika.

U isto je vrijeme i Maročićeva pukovnija br. 7. od 9. sbara zauzela Monte Croce. Bitka bijaše dobljena. Vojnici, koji su se čitav dan na žegi junočasti borili, bili su preko svake mjeri umorni, pa nisu mogli neprijatelja pregoniti.

Listnica uređeničtva.
Gosp. J. T. Terrini: Knjige smo. Vam poslali po g. Ujetju iz Paz. polja. Zdravo!

Javna zahvala

Na mnogobrojne pismene i brzojavne čestitke, koje mi stigle prilikom rješenja od obtužbe kod poznate afere, koja je moralu dobro svršiti, po mene — uzprkos svim zlobnim klevetama i napadajem mojih političkih neprijatelja — „jer pravice prije il kasnije pobijedjuje“, iz srca zahvaljujem svim prijateljima, znancem i rođakom.

Dugujem što srdaćniju hvalu i svoju vječnu harnost gg. braniteljem, koji su otvoreno stupili na obranu, da me pravedna očuvaju od protivničkih ruku.

Na osobiti način izrazujem hvalu i vječnu harnost velež. g. Dr. Matku Laginu, koji me je uztrajno i velikom požrtvovanosti branio u teškoj borbi, ne gledet na trud, ni na ine potrežkoće. Na čast mu bilo što je pravo i temeljito dokazao, da nebijah prvi put pravo sudjen.

Na isti način budu što srdaćnija hvalu g. dr. Petru Klačiću i dru Filipu vit. Wolfu, koji se dobrohotno i bezplatno ponudio, da će stupiti na moju obranu i koji su svojini krasnimi govori slijalo dokazali netemeljnost obtužbe. Bog im je platio njihovu riedku požrtvovanost, a od mene budi im usrđna hvala i vječna harnost!

Napokon zahvaljujem svim onim, koji su me u dugom progona od nesuđenih neprijatelja znali tješiti i podržati na uztrajnu rad i uztrajivo podnosišta.

Opet Vam, moja braćo, hvalim željed, da se uztrajno borimo za naše svete pravice, jer čemo uztrajnije i složnije radom doći do onoga, što nas po Bogu i zakonu ide.

U Baški 28. junija 1896.

Bartul Pajaltić,
bilje načelnik.

Novi nasad za krmu

Lathyrus silvestris Wagneri

(Wagnerov šumski planinski grb) vrlo oplemenjen i od svih gorkih sustavina prost.

Usjepje također

u najzapaženijim vrstih ita, kao u

nješku, gruhu itd.

Najveća hraniva vrednost je 20—30%, protein

(djelujuće ime samo 18.3%).

Uzrajan i proširi se svakajak osi.

Brošura badava.

Polygonum sachalinense

(Sachalinov korjen)

Usjepje posvuda uztrajno, iskodjer u vlažnih,

jljivih i močvarnih tluh.

Visoka hraniva vrednost je 18.97% protein.

„Internationale Saatstelle“

Landwirtschaftliche Gesellschaft mit beschränkter Haftung KÜRCHHEIM u. Teck, Württemberg

Glavni zastupnik

za Trst, Primorje, Istriju i Dalmaciju

Jakov pok. C. Prister,

T R S T.

Krasni uzoreci zasebnim strankama gratis i franko.

Bogata zbirka uzoraka, kao dosada nikada.

za krojače nošfrankovaca.

Komadi za odieće

Pervinac i doksing za velečastno svečenstvo, predpisani komadi za uniforme c. k. čitornike, također za veterano, vatrogase, gombe, hrvace, sukna za bijard i igraće stolove, pokrivala za vozove, loden. Veliki izbor štajerskog, koruškog, tirolskoga ložnica za gospodin i gospodje po iskrivim cijenam skladista

u tako velikom izboru, kakve tekovinu ne može imati niti dvadesetero konkurenata. Najveći izbor sa Švicarske, trajnog suknja u najmodernejšoj bojai, gospodine. Sukno, koje se dade prati, putni ogrtači od 4 do 14 for. itd.

Potreba za krajnjice, kao postave za rukave, gumbe, igle, konac itd.

Jastino, primjerice, prštenje, tražno, disto, usko anklje, ne u pravo kupovanje cijan, koji imaju jednu vrednost odakdoni za krojce, preporuči.

IV. Stikarofsky,

Brno (centralna austrijska trgovina sa svjetskim)

Najveći izbor suknja u vrednosti 1/2 milij. for.

Utemeljen god. 1866.

Pošilja se po poštanskom pouzeću.

Na oprez! Agenti i preprodavaoci na

pod znanimenjem „Stikarofsky roba“. Da preprodavaju p. n. odumirača, nazranjam, da takovim ne prodajem pod robu pod nikakvom pogodbenom.

Ugovorci uređivači i izdavatelj Mate Mandić

Sve vrsti

tambura

dobivaju se kod tvrdke

J. Stjepušin
SISAK

Cjenike šaljem na zahtjev
svakemu franko.

Zastupništvo dyvelic „Swift“ iz Grize i Steine

imaju podpisani
i COMIC, na cesti Fraza lesja (Corsi) br. 4 naprijed
izazivajući kavu

Vlastita radionica dyvelic „Ilirija“, blazinak od zice (Drathmätratten), popravljivaonica dyvelic, kivacija strojeva, pušaka itd. nalazi se:

Nunska ulica br. 14

Prodavaonica šivačih strojeva, streliča, pušaka i drugoga oruđa
nalazi se u Nunskoj ulici broj 18.

Za blagohotne narudbe preporučuju se

SAUNIG & DEKLEVA

Skladište pisatog papira i drugih pisarsko-uredovnih potreboća za občinske, kotarske, sudbene, školske i druge uredne preporučuju

ANTUN JERETIĆ u Gorici

Semenička ulica 3.

Vlastita knjigovežnica i zavod za citanje knjiga

Zaliha lampijona u narodnih bojah po umjerenoj cieni.

Preuzima i izvršuje sve narudbe brzo i točno, te šalje nepoznatim proti pozveću, občinskim uredom itd. pako sa popratnicom.

Sve potreboće za učionicu, kao pisalice i risanke, koje izrađuju iz dobrog papira, prodaje uz umjerenu cienu.

Na zahtjevanje izrađuje svežčice i sa hrvatskim napisem.

Preporuča se toplo rodoljubnom občinstvu.

Sve strojeve za poljodielstvo i vinogradarstvo

Cjenike iznova snižene

Preše za grožđje, diferencialni sustav

Oranj sustav preša ima najveću tištinu moći od svih drugih, ma kojih mu drago bilo preša.

Preše za masline, hidrauličke preše, štrcaljke proti peroncospori, Vermorelov sustav;

ote moje štrcaljke su poznate kao najbolje i najstabilnije: automatske štrcaljke: mastnice sa spravom za mališi jogode, preše za siano, tričice itd. tvori u najboljem proizvodu

Ig. Heller, Beč
II/21 Praterstrasse 49.

Cjenike i svjeđeće gratis! — Čuvati se kontrafacija! — Traže se zastupnici!

Svećar J. Kopac Solkanska cesta

broj 9.

preporuča velečastnom svečenstvu, crkvenim upravam, te slavnom občinstvu prave

pčelno-vošćene svjeće

kilogram po for. 2-45.

Da su ove svjeće, koje nose protokulirani tvornički znak, nepokvarene, jamčim sa svatom od 1000 kruna.

Svećice slabije vrsti za pogrebe i postrani razstavlju crkava dobivaju se po vrlo niskoj cieni.

Prodajem takodjer tamjan za crkve!

Lacrima najfiniji obični

Granis 60

Robu šalje na sve strane austro-ugarske monarhije prosti od poštarine.

Tiskara Dolenc